

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
OFISI YA RAIS
TAWALA ZA MIKOA NA SERIKALI ZA MITAA

**MADA:MAFANIKIO NA CHANGAMOTO BAADA YA MABORESHO YA
SEKTA YA SHERIA HAPA NCHINI KUANZIA FEBRUARI, 2018 HADI SASA
KWA NIABA YA TAWALA ZA MIKOA NA MAMLAKA ZA SERIKALI ZA
MITAA**

**MADA ILIYOWASILISHWA KWENYE MKUTANO MKUU WA CHAMA CHA
MAWAKILI WA SERIKALI TAREHE 29 – 30 SEPTEMBER, 2022 - DODOMA**

**IMEWASILISHWA NA,
SULEMAN LUKANGA,
IDARA YA HUDUMA ZA KISHERIA**

1.0 UTANGULIZI

1.1 Uanzishaji wa Mkoa na Wilaya

Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania kwa madaraka aliyopewa na Ibara ya 2(2) ya Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ya mwaka 1977 amegawa Nchi katika maeneo ya Mkoa, Wilaya na maeneo mengine kwa kadri alivyoona inafaa. Kwa kutumia madaraka haya Rais ameanzisha Mkoa, Wilaya na Maeneo mengine ya Utawala ili kurahisisha utawala wa nchi.

Kifungu cha 4 cha Sheria ya Tawala za Mkoa (The Regional Administration Act Cap 97) inaanzisha Ofisi za Mkuu wa Mkoa Tanzania Bara. Ofisi ya Mkuu wa Mkoa inaongozwa na Mkuu wa Mkoa ambaye anateuliwa na Rais kwa mujibu wa Ibara ya 36(2) ya Katiba na atatekeleza majukumu yake kwa mujibu wa masharti ya Katiba na Sheria zilizotungwa na Bunge.

1.2 Uanzishaji wa Serikali za Mitaa

Ibara ya 145 ya Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania inaanzisha vyombo vya Serikali za Mitaa katika kila Mkoa, Wilaya, Mji na Kijiji katika Jamhuri ya Muungano wa Tanzania. Vyombo hivyo vya Serikali za Mitaa ambavyo vimetamkwa katika Katiba huitwa Mamlaka za Serikali za Mitaa. Kwa mujibu wa Sheria ya Serikali za Mitaa (Mamlaka za Wilaya) Sura 287 (awali Sheria Namba 7/1982) zimebainisha Mamlaka za Serikali za Mitaa hapa Tanzania kama Halmashauri ya Jiji, Halmashauri ya Manispaa, Halmashauri ya Mji. Halmashauri ya Mji Mdogo, Halmashauri ya Wilaya na Halmashauri ya Kijiji;

2.0 MAJUKUMU YA OFISI YA RAIS TAWALA ZA MIKOA NA SERIKALI ZA MITAA

Ofisi ya Rais Tawala za Mkoa na Serikali za Mitaa, pamoja na mambo mengine, inatekeleza majukumu ya:

2.1 Kuratibu utekelezaji wa Dhana ya Upelekaji wa Madaraka kwa Wananchi (D by D);

2.2 Kuratibu na kusimamia Tawala za Mkoa ili ziweze kuziwezesha Mamlaka za Serikali za Mitaa katika kutekeleza wajibu wake ambapo moja ya majukumu mamlaka hizo ni kusimamia ulinzi na usalama, kuleta maendeleo na ustawi wa jamii,; na

2.3 Kusimamia utendaji kazi wa Taasisi zilizo chini yake ambazo ni Chuo Cha Serikali za Mitaa (Homboro), Shirika la Elimu Kibaha, Tume ya Utumishi wa Walimu, Bodi ya Mikopo ya Serikali za Mitaa, TARURA n.k.

3.0 MABORESHO YA SEKTA YA SHERIA

Kama tunavyotambua, mnamo tarehe 12 Februari, 2018, Mhe. Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Kwa Mamlaka aliyonayo chini ya Ibara ya 36 (1) ya Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania 1977, alitoa “Amri ya Maboresho ya Muundo wa Ofisi ya Mwanasheria Mkuu” kupitia Tangazo la Serikali Na. 48 la mwaka 2018 kwa lengo la kuboresha huduma za kisheria katika sekta ya Umma.

Amri hiyo ya Maboresho ilitambua kuwepo kwa Ofisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali yenye wajibu wa kutoa ushauri wa kisheria kwa Serikali Kuu, Mamlaka za Serikali za Mitaa, Idara za Serikali, na Mashirika ya Umma; kuandaa Miswaada ya Sheria; kuandaa nyaraka mbalimbali za Kisheria na rasimu za Maazimio ya Bunge, n.k., sambamba na kuanzisha Ofisi ya Taifa ya Mashtaka inayoendesha mashtaka yote ya jinai mahakamani; na Ofisi ya Wakili Mkuu wa Serikali inayosimamia na kuendesha mashauri yote ya madai na usuluhishi yanayoihusu Serikali.

Baada ya maboresho hayo ya sheria kumekuwa na mafanikio pamoja na changamoto katika utendaji.

4.0 MAFANIKIO YALIYOPATIKANA

Maboresho hayo yalikuwa na mafanikio yafuatayo:-

- 4.1 Mwanasheria Mkuu wa Serikali kuwa na Msimamizi wa Wanasheria wote wa Serikali;
- 4.2 Ufanisi wa utekelezaji wa majukumu ikiwemo namna bora ya uendeshaji na usimamizi wa mashauri kwa ushirikiano na Ofisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali na Wakili Mkuu wa Serikali;
- 4.3 Kuleta umoja wa wanasheria wa Serikali ambao umesababisha mpaka leo hii tumekutana hapa.
- 4.5 Uteuzi wa nafasi mbalimbali katika utumishi wa umma mfano Ujaji

5.0 CHANGAMOTO

Wakati wa utekelezaji wa Maboresho hayo, changamoto kadhaa zilijitokeza. Changamoto hizo ni pamoja na:

5.1 Baadhi ya Halmashauri zina upungufu wa Wanasheria;

5.2 Baadhi ya Halmashuri kutovipatia uzito Vitengo vya Sheria kibajeti na mara kadhaa Wanasheria wamekuwa wakienda mahakamani kwa kutumia fedha zao;

5.3 Kutoshirikishwa mapema na katika hatua za awali katika maamuzi mbalimbali kabla jambo halijaharibika kwani "Prevention is better than cure;

5.4 Muundo wa Sekretarieti ya Mkoa haizipi hadhi ya kitengo cha Sheria Wanasheria waliopo kwenye Mkoa kama ilivyo kwenye Halmashauri na Taasisi nyingine.

6.0 HITIMISHO

Kwa sasa Ofisi ya Rais Tawala za Mikoa na Serikali za Mitaa ina Wanasheria zaidi ya 400 wenye sifa na vipaji mbalimbali hivo endapo hili ni kundi kubwa endapo Mwanasheria Mkuu wa Serikali atawatambua, kuwaibua na kuwatumia katika sehemu mbalimbali wanaweza kuiletea nchi yetu maendeleo na hivyo kuendana na Kauli Mbiu yetu kuwa "Utekelezaji wa Majukumu ya Serikali Unaozingatia Sheria ni nyenzo Muhimu Kwa Maendeleo ya Taifa.

AHSANTENI KWA KUNISIKILIZA